

Ефективната група – ролева структура

- ✘ Център “Отворено образование”
-

Характеристики на ефективна група

Членовете на групата разбират и споделят визията на лидера

Членовете на групата се уважават и в идеалния случай се харесват взаимно

Членовете са доволни, че са част от нея

Общуването е открито и всички са поощрявани да участват в обсъжданията, и където е възможно в процеса на вземане на решения

Характеристики на ефективна група

Групата има чувство за групова гордост

В групата има малко конфликти и когато възникват се решават като се използват техники за конструктивно решаване на конфликти

Груповите членове са поощрявани да сътрудничат един с друг

Характеристики на ефективна група

**Груповото вземане на решения
и решаване на проблеми са обща практика**

**Групата се учи да работи заедно
в свободна атмосфера**

**Груповото признание и доверие за
добра работи се дават свободно на всички**

**Груповите членове разбират
и споделят цели и мисията ѝ**

Членовете на групата

Традиционен групов играч

Придързва се към по-тесни взаимоотношения

Променя се бавно и е предвидим

Търпелив е

Поддържа статуквото и е лоялен

Обича по-свободна атмосфера

Смята групата за важна

Членовете на групата

Аналитичен групов играч

Обича установените аналитични процедури

Не обича внезапните промени, често се безпокои

Вярва , че точността “работи”

Поставя високи изисквания пред себе си и другите

Предпочита да задържа мненията за себе си,
ако не е сигурен, че са правилни

Много съвестен е

Взема бавно решения, но решава проблемите рационално

Членовете на групата

Доминиращ групов играч

Обича престижа и позицията

Обича предизвикателството и промяната

Измерва ценността на нещата чрез постижения

Не обича да бъде контролиран от другите

Самоуверен, асертивен и решителен

Поема рискове, но играе играта, за да спечели

Бърз и нетърпелив, изискващ и настъпателен

Членовете на групата

Харизматичен групов играч

Търси популярност и социално признание

Обича свободата пред детайлите и контрола

Използва добре интуицията

Съчувства и е приятелски настроен

Използва добре вербалните си умения

Буди доверие и умее да убеждава

Действа импулсивно и емоционално и е ентузиазирен

Характеристики на ефективното общуване

Емпатия — гледам на света с очите на другите.
Разбирам ги, тъй като мога да се поставя на тяхно място.
Обръщам внимание на всички вербални
и невербални сигнали, които те изпращат, и им отговарям.

Сърдечност и уважение — по различни начини показвам
на другите хора, че съществувам за тях, че ги уважавам,
че ги възприемам, макар и не винаги
да одобрявам това, което правят.
Старая се да им оказвам подкрепа.

Характеристики на ефективното общуване

Автентичност — по-скоро съм естествен, отколкото изкуствен в общуването си с другите хора. Не се крия зад маски и роли. Другите хора знаят какво искам и какво мисля, познават моето „Аз“.

Конкретност — не говоря с хората неясно, не се изразявам общо, нито пък се старая да смекча това, което казвам - то засяга конкретни факти и поведение. Изразявам се пряко и конкретно.

Характеристики на ефективното общуване

Инициативност — в моите отношения с хората действам, а не само реагирам.
Търся контакт, а не чакам някой да ме изпревари.
Спонтанен съм. Когато съм в група, се чувствам участник във взаимодействията и се ангажирам в тях.

Откритост — показвам на другите своето вътрешно „аз“, без да го излагам на показ.
Откритостта ми помага да влизам в здрави връзки с другите хора.
Открит съм, без да съм „търсач на тайни“ и „разказвач на тайни“, защото важен съм аз (или другият човек), а не моите (неговите) тайни.

Характеристики на ефективното общуване

Непосредственост — по отношение на другите постъпвам открито и непосредствено. Зная, а и те знаят какво искам от тях.

Чувства и емоции — не се боя да се занимавам непосредствено с чувства — мои или на други хора. В своите отношения се старая да дам израз на това, което чувствам. Надявам се да е така и от страна на другите, но не им налагам моите чувства.

Конструктивното противопоставяне е начин да влезна в отношение с другите хора и се стремя да им се противопоставям по отговорен начин.

Бариери в общуването

- **Заповеди, поръчения:** „Стига си се оплаквал, а посочи нещо конкретно“.
- **Предупреждения, заплахи:**
„Дума да не става, че ще се съглася с твоето предложение за излизане от кризата“.
- **Морализиране или твърдения от рода „трябва“:**
„Трябва заедно да направим това и това“,
„Ти трябва да свършиш своята част от работата“.

Бариери в общуването

- **Даване на съвети, решения:**

„Би било добре да направиш така и така“,
„Първо поправи поведението си,
а после нека разговаряме по въпроса“.

- **Поучаване, логично аргументиране:**

„Нека погледнем нещата в очите,
ти просто ще трябва да свършиш това,
което не си направил“,
„Бъди по-разумен, ако искаш да постигнеш нещо“.

- **Критикуване, обвиняване, осъждане:**

„Твоите предложения са несериозни“,
„Престани да се правиш на интересен,
а говори по същество“.

Бариери в общуването

- **Етикетиране:**
„Стига си се държал като малко момче“.
- **Анализ, интерпретация, диагноза:**
„По този начин с това предложение просто искаш да се измъкнеш“,
„Опитваш се така да успокоиш съвестта си“.
- **Похвала, положителна оценка:**
„Ти си голяма работа,
няма начин да не намериш изход“.

Бариери в общуването

- **Съчувствие, утешение:**

„Съчувствам ти, че така ще стане,
но нямаме избор“,

„И ние имахме преди време твоите
проблеми, това е в реда на нещата“.

- **Подпитване, „прослушване“:**

„Все пак би ли ми споделил колко време
ви отнема извършването на тези операции“,

„Това поражда ли проблеми в твоето семейство“.

- **Отдръпване, смяна на темата:**

„Това е трудна тема, нека да я оставим
и да се спрем на нещо друго“.

Добрата обратна връзка

- Обратната връзка е по-скоро описание, а не оценка.
- Обратната връзка е конкретна, а не информация изобщо.
- Обратната връзка отчита потребностите на предаващия и приемащия информация.
- Обратната връзка се отнася за черти, които приемащият може да промени.

Добрата обратна връзка

- Обратната връзка е очаквана, а не натрапена.
- Обратната връзка е навременна и е най-резултатна след събитието, за което става дума (в зависимост от желанието да бъде приета от другата страна)
- За осигуряване на правилно общуване следва да се провери дали обратните ни връзки са възприемани съгласно нашите намерения.
- Когато се предава обратна връзка в рамките на група, ние може да проверим дали е приета с помощта на останалите присъстващи

Етапи на групово развитие

Формиране

Неясни цели

Централна власт

Конформност

Повишено внимание

Прикриване на чувства

Тревожност

Лошо изслушване

Малка грижа за другите хора

Групички

Прикриване на слабости

Етапи на групово развитие

Буря

Липса на единство

Липса на метод

Значимост на личните отношения

Групички

Силните страни и слабостите стават известни

Лидерството се поставя под въпрос

Напрежение, гняв, цинизъм, търсене на ритуални жертви

Объркване

Неуспехи

Скрити намерения

Лишаване от илюзиите

Етапи на групово развитие

Нормиране

Въпроси за изпълнение на задачите

Преглед на целите

Преглед на дейността на екипа и на неговите отделни членове

Отваряне по отношение на рискови проблеми

Поставят се под въпрос предположенията и посвещаването

Обсъжда се лидерството

Опит за справяне с враждебността

По-голяма яснота

Облекчение

Етапи на групово развитие

Ре-формиране/ повторно формиране/

Промяна и препотвържаване на целите

Преструктуриране

Промяна/потвърждаване на ролите

Подобряване на методите на работа

Градене върху силните страни

Намиране решения за проявени слабости

Развитие на екипа

Желание за експерименти

По-добро слушане

Етапи на групово развитие

Изпълнение

Лидерство според ситуацията

Гъвкавост

Откритост

Ефективно управление

Съвместимост на индивидуалните
и групови потребности

Поемане на риск

Групова гордост

Учене

Постижения

Доверие

Групови роли

Прилагащ

Превръща концепциите и плановете в практически работещи процедури и изпълнява приетите и съгласувани планове систематично и ефикасно.

Координиращ

Контролира начина, по който групата се придвижва към осъществяване на груповите цели като използва по най-добър начин ресурсите на екипа: разпознава силните и слаби страни на екипа и осигурява най-доброто използване на потенциала на всеки член на екипа.

Групови роли

Формиращ

Оформя начините, по които работи екипът: насочва вниманието обикновено към целеполагането и разработването на приоритетите; търси да наложи някои правила или рамки на групово обсъждане и на резултатите от групова дейност

Отглеждащ

Дава нови идеи и стратегии със специално отношение към ключовите проблеми и се опитва да инициира напредък в подходите на тима към проблемите, с които се сблъсква

Групови роли

Търсец на ресурси

Изучава и докладва за идеи, развития и ресурси извън групата; създава външни контакти, които могат да бъдат полезни за екипа; води произтичащите от тези дейности преговори.

Наблюдаващ-оценяващ

Анализира проблемите и оценява идеите и предложенията така, че екипът да може по-добре да вземе балансирани решения.

Групови роли

Работещ в екип

Поддържа членовете на екипа при техните силни страни/ развива техните предложения/ помага на членовете, когато грешат и подобрява общуването между членовете на екипа, като обикновено разпалва екипния дух.

Завършващ/ придаващ цялост/

Старае се екипът да е защитен доколкото е възможно от грешки/ които може да направи като върши нещо или изпусне нещо/; активно търси аспекти от работата, които се нуждаят от специално внимание; поддържа чувство на бдителност в екипа

